

„Fiatalok” Tematikus Hálózat
A/091 – A/077

**A
személyközpontú
felvételi rendszer a
Belvárosi Tanoda
Alapítványi
Gimnáziumban**

**Győrik Edit – Solymosy
József**

Bevezetés

A Tanodában igen alacsony arányú a lemorzsolódás. Ez a feltűnően alacsony kimaradás a személyközpontú felvételi rendszer működésével is indokolható.

Az új diákok bekerülési rendszere egy az egész tanévre kiterjedő, folyamatosan nyomonkövető, gondozó, esetkezelő mentálhigiénés munka része. Minden eleme a felvételizni szándékozó fiatal, valamint a Tanoda-Ügyeleti stáb egy tagjának személyes kapcsolatán alapul.

Minden év augusztus végétől a következő év májusáig folyamatosan jelentkező fiatalokat a **Tanoda-Ügyelet** stábjának munkatársai fogadják. E stáb közös döntésének eredménye a **Felvételi Beszélgetésre** történő behívás, amely minden esetben szakmailag indokolt, hiszen ezeknek a fiataloknak a Tanoda segítségével valódi életesélyt jelenthet.

A túljelentkezés ellenére a behívottak létszáma nem korlátozott, mert ezt mindig az indokolt esetek száma határozza meg. A felvételi beszélgetések időkeretét is a kialakult létszámhoz igazítjuk. A felvehető diákok száma évről évre változó.

Felvételi Beszélgetés minden év júniusában és szeptemberében van. A felvételtől való stábdöntések egy-két napos megfeszített szakmai munka eredményei, melyek a stábtagekat igazi erőpróba elé állítják. A személyes kitérülések, az érzelmi érintettség miatt a döntés fájdalmas és örömteli is egyben.

A felvett fiatal jogilag tanulói jogviszonyt létesít az intézménnyel: a Tanoda diákja lesz. A közös döntés az új diák elfogadásának kiindulópontja.

Tartalom

Bevezetés	
Tartalom	
A Tanoda-Ügyelet	3
Bekerülés a Tanoda-Ügyeletre	3
Az Első Beszélgetés	4
Az ügyeletes személye	4
Az ügyeleti stáb	5
A Felvételi Beszélgetés	6
A Felvételi Beszélgetés rendszerének kialakulása	6
A Felvételi Beszélgetés körülményei	7
Az érkező felvételizők fogadása	7
A felvételiztető stáb	8
A Felvételi Beszélgetés témája és légköre	8
A döntés	9
Melléklet	12
A segítő személyével kapcsolatos elvárások	12
Önéletrajzírási szempontok	13
A Belvárosi Tanoda Nappali Tagozatának Alapszabályai	14
Adatlap	16

*"Emlékszel arra, amikor legelőször voltál ügyeleti beszélgetésen?
Igen, az E.-vel beszélgettem. Az kurva jó volt. Bejöttem úgy, mint aki
depressziós és úgy mentem ki, mint akinek szárnyai vannak.
Hogy változtatott ennyire a hangulatodon?
Nagyon tetszett ez a légkör. A fiatalok.
Más iskolában is fiatalok vannak?
De a tanárok is, ahogy viszonyultak hozzám."*

(tanodás diák)

A Tanoda-Ügyelet

A munkacsoport létrejöttét az érdeklődők, jelentkezni szándékozók folyamatos megjelenése indokolta. Az első tanévben csak egy segítő vezetett egy füzetet, melybe a jelentkezők elérhetőségi címét és a helyzetükkel kapcsolatos feljegyzéseket rögzítette. A cél a felvételi időpontjáról való értesítés volt.

A bajba került fiatalokkal folytatott - egyre hosszabb - tájékoztató, állapot-feltérképező beszélgetések, a nagyszámú érdeklődő és tájékozatlanságuk a tanulói jogviszonnyal és a tanulási lehetőségekkel kapcsolatban egy felkészültebb - külön erre a célra szervezett - rendszert igényeltek. Előre nem pontosan körvonalazott, **tájékoztatósi szándékkal, az alkalmi tanácsadástól a gondozásig terjedő ellátási igényre reagálva alakult meg a Tanoda-Ügyelet munkacsoportja** a Tanoda működésének harmadik évében. Azóta évente 5-600 tanulni, felvételizni szándékozó fiatalot hallgatunk meg, regisztrálunk a Tanoda-Ügyeleten.

Bekerülés a Tanoda-Ügyeletre

A jelentkező először általában telefonon keresi meg a Tanodát. A telefonbeszélgetés alkalmával szűkszavú, a különböző tájékoztató füzetekben helyesen megjelent ismertetést mondjuk el, vagy a helytelenül leírtakat igazítjuk ki. Ezután személyes találkozást javasolunk. A jelentkező nevét és életkorát az ügyeleti füzetbe rögzítjük, ahová az ügyeletesek munkaóráit - ügyeleti időpontjait - egy hónapra előre beírjuk. Szülők, barátok érdeklődésére, szakemberek ajánlására javasoljuk, hogy a felvételizni kívánó fiatal maga telefonáljon. A személyesen érdeklődőkkel - ritka, indokolt kivételtől eltekintve - sem folytatunk hosszabb beszélgetést, hanem velük is ügyeleti időpontot egyeztetünk.

A Tanoda teljes személyzete tud felvilágosítást adni telefonon és személyesen is, mindenki megtanulta az ügyeleti füzet használatát, így az érdeklődők - bárki is veszi fel a telefont - rögtön megkapják az alaptájékoztatót a bekerülési és felvételi rendszerről.

Az Első Beszélgetés

A megbeszélrt időpontra érkező fiatal mindíg egy segítő - az ügyeletes - várja. Az Első Beszélgetés **célja**, hogy a jelentkezni kívánó a lehető legteljesebb és legalaposabb **tájékoztatót** kapja a **Tanoda működéséről**, a jelentkezés feltételeiről, a **felvételi folyamatáról**. A segítő ügyeletes feladata e tájékoztatóon túl, hogy érzékelje, **feltérképezze a fiatal aktuális állapotát, a problémáit és annak vezető tünetét**, megállapítsa, **milyen krízisben** van a jelentkező, valamint átgondolja **a segítő kapcsolat lehetséges formáit**. Az Első Beszélgetés és a segítő ügyeletes célja nem a diagnózisalkotás vagy a személyiség feltérképezése, ennek megfelelően semmilyen mérőeszközt vagy tesztet nem alkalmazunk. Fontosabbnak tartjuk a szubjektív benyomásokot, a személyes kapcsolatot, valamint olyan légkör megteremtését, amelyben a fiatal személye iránti érdeklődést, figyelmet, odafordulást, elfogadást tapasztalhat. Ezzel magyarázható, hogy már az Első Beszélgetésen sokan őszintén feltárják valós élethelyzetüket, lelki problémáikat.

E **célzott beszélgetés** kérdései konkrétak, és hasonló válaszokat is várunk. A segítő ügyeletes a túl általános válaszokra rákérdez, próbálja azokat pontosítani. Soha nem értelmezi a fiatal által elmondottakat; de kételyeit, bizonytalanságait megosztja vele. Egyértelmű és tiszta kommunikációra törekszik. Ugyanakkor elfogadjuk, ha valamilyen témáról a jelentkező nem akar beszélni..

E találkozáson kerül sor az adatlap kitöltésére, ami a jelentkezőre és családjára vonatkozó tényeket tartalmazza (lásd 1. sz. melléklet). Az Első Beszélgetés szóbeli megállapodással zárul, mely körvonalazza az együttműködési lehetőségeket és pontosan rögzíti a további kapcsolattartás módját, formáját és időpontjait (pl. visszajelentkezés konkrét időpontban, más iskola keresése, klubra járás, feladatok elvégzése stb.).

Az ügyeletes a találkozás végén az adatlap hátuljára vezeti fel tapasztalatait, személyes benyomásait, a további gondozással kapcsolatos elképzeléseit, melyek az ügyeleti stábon a jelentkező megbeszélésekor támpontot adnak.

Ha a jelentkező kísérvél jön, tisztázzuk a szerepeket: ki, milyen minőségben van jelen. Amennyiben a kísérvő négyszemközti beszélgetést kér, az ügyeletes a fiatal melletti érzelmi elkötelezettségét jól érthetően deklarálvá javasol megoldásokat (pl. külön időpontot beszél meg a kísérvél, a beszélgetés végén vagy elején, szoros időkeretet határoz meg számára, hogy utána a jelentkezővel is megbeszélje a hallottakat stb.).

Az ügyeletes személye

Az Ügyelet munkacsoportját a Tanodban dolgozó segítő-oktatókból választjuk ki. Az önálló ügyeleti munkára sok "hospitálás" után válik alkalmassá az arra vállalkozó. A "betanítás" az ügyeleti munkacsoport feladata. Ennek során az ügyelni kívánó segítő elsajátítja az Első - célzott - Beszélgetés technikáját, és megtanulja a jelentkezőről szerzett benyomásainak tudatos, az ügyeleti stáb tagjai számára érthető közvetítésmódját. Emellett naprakész ismeretekre tesz szert a továbbtanulási lehetőségek, a tanulói jogviszony szabályai és az ifjúságsegítő intézményhálózat területein is.

Az ügyeleti stáb

Az ügyeleti munkacsoport stábműködése biztosítja a személyek szakmai kontrollját és a tevékenység folyamatos, minőségi szintentartását. Az ügyeleti stáb kb. havonta megbeszéli az összes addig megjelent jelentkezőt. Ez az adatlapok alapján történik, melyeket tanévenként külön dossziében tartunk. Csak azok adatlapjai kerülnek ki innen, akik sorsa valamiképpen elrendeződött. Ez jelentheti, hogy a Tanoda valamelyik tagozatára felvételi meghívásban állapodtunk meg, vagy azt, hogy a jelentkező elállt felvételi szándékától. Minden más adatlap a "várunk" kódot kapja és a következő stábmegbeszélésen újból előkerül. Ők azok a jelentkezők, akikkel még folyamatban vannak megállapodások (mikor hívja vissza az ügyeletes, vizsgázik másik iskolában, tanfolyamot elvégez, stb.), illetve a döntéshez még nincs elég információ a fiatal állapotáról, rászorultságáról. Gyakran előfordul, hogy valamelyikük nem jelentkezik vissza, régóta nem tud róla az ügyeletes semmit - a megállapodásait ilyen értelemben nem tartotta be -, és a stáb úgy dönt, az a segítő, akinél Ügyeleten volt, megkeresi őt.

Közös, egymás érveit messzemenően figyelembe vevő döntés eredménye a Tanoda felvételijére való behívás ill. be nem hívás, amelyet a fiatallal is megbeszélünk. A döntés legkésőbbi határideje május közepe. Amennyiben a jelentkező a vele kapcsolatot tartó segítő ügyeletes érvei ellenére is ragaszkodik a felvételre történő behíváshoz, akkor mindenképpen a behívása mellett döntünk.

A felvételre meghívottak létszámának lezárása után határozunk a felvételi időkeretéről. Ezután az ügyeletesek óránként 4-5 fő keretidővel összeállítják a felvételre meghívottak névre vszóló beosztását. A saját felvételi időpontját minden jelentkező levélben kapja meg. Ebben a levélben kérjük a visszajelzést, ill. lehetőség van időpont módosítására is. A visszajelzések fogadására külön készülünk

"A felvételi az volt, hogy volt ez az írásbeli, az önéletrajzomat le kellett írni. Nahát, ezt nagyon meg kellett fontolnom, meg baromi sokat gondolkoztam rajta, hogy mit írjak bele. Már napokkal előre készültem, hogy mit fogok bele írni. Marhára be voltam rezelve a felvételitől. Pláne, amikor megtudtam, hogy beszélgetni kell nem tudom, hány tanár előtt. Beülök a felvételire, nyolcan vagy nem tudom, hányan ültek ott és mindenki mosolygott. Valaki repülőt hajtogatott és mindenki mosolygott és kedvesen pislogott. Teljesen felengedtem ezek után. Elkezdtem a történetem és beszéltem, beszéltem, beszéltem. Mindenki csak mosolygott és ült, néha kérdeztek tőlem valamit, arra nagyon szívesen válaszoltam. Egyszer csak azt mondják, hogy köszönjük szépen. És akkor ülök a széken és azt éreztem, hogy úristen, csak ennyi volt. Kérdezzenek még. Annyira belelendültem a végén, hogy már nem akartam abbahagyni.

Gondoltad volna, hogy ennyit fogsz beszélni?

Nem, abszolút nem. Azt hittem, hogy görcsöt fogok kapni. És nem így alakult."

(tanodás diák)

A Felvételi Beszélgetés

A Tanoda teljes stábjának részvételével az írásbeli és a szóbeli érettségi vizsgák között - június közepén - kerül sor a felvételi beszélgetésekre. Erre az időpontra körvonalazódik, hogy hány diák hagyja el az adott évben a Tanodát, és ennek megfelelően hány új diák felvételére van lehetőségünk.

A jelentkező 8-12 stábtaggal találkozik ezen a kb. 20 perces, **nem tantárgyi jellegű beszélgetés**en. Felvételijének része - e beszélgetés előtt vagy után - egy önéletrajz megírása, amelyhez segítő szempontrendszert kap (lásd 4. sz. melléklet).

A stábtagok szempontjából a felvételi 4-7 napig tartó folyamatos munka. A beszélgetéseket követő egy vagy két nap alatt születik meg a közös stábdöntés a felvételekről, vagy ellenkező esetben a további együttműködés kereteiről, az értesítő levél tartalmáról.

A Felvételi Beszélgetés rendszerének kialakulása

A Tanoda indulásakor a 25 tervezett helyre 30 diák nyert felvételt. Tizen, akik az előkészítő szakaszban részt vettek, felvételi nélkül kezdhették meg tanulmányaikat. A felvételi beszélgetés ebben az időszakban még három forduló volt.

Az első fordulóban került sor a jelentkezésre. Már akkor fontos szempont volt a jelentkezni kívánó szándékának személyes közlése ill. megjelenése egy első találkozón, rövid tájékoztató, ismerkedő beszélgetésen. Ez az első forduló 1 hétig tartott, kb. 200 fiatal keresett fel bennünket ez idő alatt.

A második fordulóban a jelentkezők 20 fős csoportokban hallgatták meg a stáb tagjainak ismertetését a Tanoda tevékenységéről, a működés módjáról, és válaszokat kaphattak felmerülő kérdéseikre. Itt kellett véglegesen dönteniük arról, hogy valóban kívánnak-e felvételizni az iskolába.

A harmadik fordulóban a stáb tagjai három fős, nem állandó bizottságokban folytatták a maihoz hasonló beszélgetést egyénenként a jelentkező fiatalokkal, majd a teljes stáb közösen döntött a felvételekről.

Az első tanév folyamán (1990/91) sok érdeklődő, jelentkező kapott folyamatosan tájékoztatást a Tanodáról, s már a klub is működött. A felvételire való behívás alapjául az értesítési címeikkel megtelt füzet, az azt vezető személy és az akkori klubvezetők információi szolgáltak. A felvételin az egész stáb egy bizottságot alkotott, és minden jelentkezővel külön-külön beszélgetett. A várakozók egy másik teremben önéletrajzot írtak. Ekkor már egy hétig tartott a jelentkezők végighallgatása. Kialakult az "előfelvett" státusz is, ami azt jelenti, hogy 4-6 diák az adott évben nem, de a következőben biztosan megkezdheti tanulmányait a Belvárosi Tanodában, amennyiben fenntartja tanulási szándékát.

A harmadik évre kialakult a bevezetőben vázolt, a következőkben pedig részletesen ismertetésre kerülő felvételi rendszer.

A Felvételi Beszélgetés körülményei

A Felvételi Beszélgetések lebonyolítása a Tanoda épületében történik. Indokolt esetben, amikor a jelentkező aktuális élethelyzete miatt nem tud megjelenni (pl. huzamosabb kórházi kezelés alatt áll vagy börtönben van stb.), a stáb vagy annak néhány tagja keresi fel őt.

A felvételi két teremben folyik: az egyikben maga a Felvételi Beszélgetés történik, a másikban a várakozó fiatalok önéletrajzot írnak.

A Felvételi Beszélgetés termében régebben asztalok választották el a jelentkezőt a felvételiztetőtől. Mára változott a helyzet: a stábtagek a felvételiző fiatalal együtt egy kis asztalt ülnek körbe. Ez az elrendezés bevált: a fiatalok többsége ezt találta a leginkább megfelelőnek. A stábtagek számára is optimális ez a teremrendezés, hiszen így egymásra is tudnak figyelni, nem vágnak egymás szavába, illetve átvehetik egymástól a beszélgetés irányítását szükség esetén.

Az érkező felvételizők fogadása

Az ügyeletes segítők és a tanodás diákok - legalább három fő - fogadja a megérkező fiatalt, majd bekísérik abba a külön terembe, ahol önéletrajzot fog írni. A fiatal megkapja az önéletrajz megírásához a szempontrendszert, valamint a Tanoda Alapszabályát. A kinntlévő "segítők" minden felmerülő kérdésre válaszolnak, nyugalmat, megértést sugároznak.

Az előtérben foglalhatnak helyet a kísérők, és itt beszélgethetnek egymással valamint a "segítőkkel" a várakozók. A "kinntlét" többszemponú figyelmet igényel: egyrészt figyelni kell arra, hogy ki, milyen állapotban van, vagyis képes-e már bemenni a Felvételi Beszélgetésre vagy igényel még egy kis "nyugtató" társalgást; másrészt a kijövőkre is figyelni kell: megbeszélni érzéseiket, lehetőséget adni az élmények azonnali feldolgozására. Nem maradhatnak egyedül az önéletrajzírók sem, és a frissen jövők "fogadásánál" is jelen kell lenni.

A felvételiztető stáb

Óránként 4-5 jelentkező megjelenésére számít a stáb. A felvételi idő délelőtt és délután 3-3 óra, a kettő között 2 órás ebédszünettel. A csúszások így elég elfogadható szinten maradnak, de néha elkerülhetetlenek. Amennyiben egy stábtagnak úgy érzi, hogy nem tud figyelni a felvételizőre, esetleg jelenléte zavarja a fiatalt, rövid szünetre kimegy. Döntéshozatalkor természetesen ezen jelentkezőknél nem foglal állást.

Komoly, folyamatos figyelemet igénylő, több napon át tartó stábmunka a Felvételi Beszélgetések lebonyolítása. Szakmai felelősség, hogy a felvételiző a stáb fáradásából következően ne érezze azt, hogy rá kevesebb figyelem jut, legyen az akár a legutolsó meghallgatott is. Ez az érv önmagában is elegendő, hogy a stáb karbantartását tudatosan megszervezze és erre energiát és figyelmet fordítson. Rövid idő alatt számos emberi sors tárul fel a felvételiztetők előtt, melynek feldolgozására tudatosan és alaposan fel kell készülni.

A felvételi kezdési időpontja előtt egy órával már gyülekeznek a stábtagnak. Közös reggeli keretében kezdődik meg a felkészülés, az egymásra és a feladatra való ráhangolódás. Többnyire a felvételik napi lezárására is sor kerül egy fél órás levezető beszélgetésben, hiszen a napi feszültségeket nem lehet továbbgördíteni.

A Felvételi Beszélgetés témája és légköre

A Felvételi Beszélgetésnek **nincs előre körvonalazott témajegyzéke**, forgatókönyve. A stábtagnak többnyire felvetnek elindító, segítő szándékú kérdéseket, témákat az iskolai pályafutásra, családi háttérre, életvezetésre, életcélokra stb. vonatkozóan; illetve megkérdezik, hogy a jelentkező mit vár a Tanodától, miért itt kívánja folytatni tanulmányait, és hogyan vélekedik saját helyzetéről, problémáiról.

Döntő fontosságú a felvételi légköre, hiszen a fiatal számára többnyire idegen emberek előtt beszél nagyon személyes problémáiról, élethelyzetéről, érzéseiről. **Egy olyan légkör megteremtése a cél, ahol a fiatal érezheti a segítők figyelmét, érdeklődését, felé fordulását, elfogadó magatartását;** ami megteremti a bizalmat az őszinte, nyílt feltárulkozáshoz. Nincs helye a faggatózásoknak, az ítélezéseknek, az értelmezésnek. A kérdéseket a jelentkező számára érthetően (nem "szakmán") fogalmazzuk meg. A Felvételi Beszélgetés minden részletére kiterjed a szigorú szakmai titoktartás, és - az Első Beszélgetéshez hasonlóan - itt sincs szükség semmilyen igazolásra vagy bizonyítványra.

A felvételiztető segítő-oktatók beszélgetéssel kapcsolatos szempontjai egyéniek. Általánosságban azonban elmondható, hogy a "hogyan mondja" fontosabb, mint a "mit mond". **A stáb arra kíváncsi, hogy a jelentkező hajlandó-e megfogalmazni saját problémáját, ezzel akar-e a továbbiakban "dolgozni", és ehhez a Tanoda és segítői tudnak-e segítséget, lehetőséget adni.**

A döntés

Közösen elfogadott szabály, hogy a felvételi teljes ideje alatt a stábtagnak nem beszélnek az egy-egy jelentkezőhöz kapcsolódó döntési szándékaikról.

A közös döntéshozatalra a Felvételi Beszélgetések lezárását követő 1-2 pihenő nap után kerül sor. Ez alatt az idő alatt mindenki átgondolja jegyzetei alapján, hogy a felvételizetők közül kire, milyen érvek felsorakoztatásával, milyen szavazati javaslatot képvisel. Mindebben **meghatározóak a szakmai megfontolások, a Tanoda koncepciójának pontos ismerete, valamint a tanodás diákok problémáinak összetételéből fakadó teherbírás és a segítők egyéni terhelhetőségének mérlegelése.**

A felvételi döntés lebonyolítása nem nyilvános, a felvételizetők szakmai belügye. Teljes szavazati joggal a felvételin résztvevő, segítő-oktatóként dolgozó, egyéni esetkezelő pármunkát folytató vagy kezdő stábtagnak rendelkezik. Megfigyelőként, véleményt formáló szerepben részt vehetnek a Tanodában dolgozó, de pármunkát nem vállaló vagy még nem végző betanuló stábtagnak. A döntés a végleges lezárás pillanatától jogerős, semmily módon nem fellebbezhető.

A döntés menete előre megbeszélte forgatókönyv szerint, **több fordulóban történik**. Mindegyik forduló gerincét a felvételizők névsorának felolvasása képezi, mely fordulónként rövidül, és addig tart, míg az előre rögzített felvételi és előfelvett létszámkeret betelik.

Az első fordulóban a teljes névsor felolvasása során minden egyes névnél a stábtagek "igen"-t (szerinte a Tanodába fel kellene venni), vagy "nem"-et (a Tanodába nem kellen felvenni) mondanak, érvelésnek itt még nincs helye. Azok a felvételizők, akik mindenkitől "igen"-t kaptak, máris felvételt nyernek. Azok, akik mindenkitől "nem"-ben részesültek, kikerülnek a további névsorolvasásból: biztos, hogy jelentkezésüket a Tanoda stábja nem fogadja.

A továbbiakban megállapodás történik minden egyes forduló keretére, szabályára, a döntésmechanizmus módjára vonatkozóan. Általában minden névnél marad az egy szavas "igen-nem" döntés, de azoknak, akik egyedül mondanak "igen"-t, érvelniük kell álláspontjuk mellett. Amennyiben akár egy stábtageot is meggyőznek az érvek és nemleges szavazatát igenre változtatja, úgy a tárgyal jelentkező még benn marad a névsorban, ellenkező esetben kiesik.

A további fordulóban is újabb megállapodások, keretek, szabályok alakulnak ki, miközben a "kikerülést" egyre csökkenő "nem" szavazat jelenti. Az érvelések egyre bővebbek, az érvek (miért való ide és miért nem) az előzetes felkészülésen megfogalmazott, majd átfogalmazott, átértékelt szakmai indokok. Egyharmados vagy fele-fele arányú eltérő szavazatok kapcsán **az érvelés fokozatosan mélyül, esetmegbeszéléssé válik**. Az eddigi tapasztalatok alapján egyértelműnek tűnik, hogy ilyenkorra a stáb elfárad, vagy egy több órás szünet, vagy még inkább a másnapi folytatás az indokolt.

A döntésben részt vevő segítő-oktató stábtagek szavazatai, érvei egyforma értékűek és súlyúak. Minden felvett vagy fel nem vett fiatalért a stáb, mint csoport közösen vállal felelősséget. **Nincs** és nem is lehet (a vázolt felvételi rendszer egyszerűen nem teszi lehetővé) **egyszemélyi döntés** és így **nincs protekció** sem. Az elfogultságok vagy az előzetes "megvesztegetési" kísérletek - melyeknek sajnos sokszor vagyunk alanyai szülők, különféle patronáló személyek részéről - érzelmi nyomai jól kiszűrhetők. Az érvelések során mindig szóba kerül saját motiváltságunk elemzése is.

Ezekben a fordulóban kerül pontosításra az is, hogy a fel nem vett fiataloknak melyik stábtage milyen tartalmú, személyes hangvétellű válaszlevelet küld.

A döntést a stábtagek közösen hozzák, mégis hibázhatnak. A leggyakoribb "csapda", amikor az érvelés minősége (nem mindig jól érzékelhető módon) átvált, és már nem a felvételizőről, hanem a "patronálójáról", a mellette vagy ellene érvelő stábtage személyes elköteleződéséről (vagy el nem fogadásáról) van szó.

Előfordul, hogy a jelentkező élettörténete vagy személye olyan mértékben befolyásolja a stáb tagjainak érzelmeit, hogy kevésbé mérlegelik, hogy lelkileg rászorult-e, milyen a bennmaradó tanodás csoport teherbíróképessége, van-e olyan segítő, aki párjának elfogadná, való-e neki a Tanoda, vagy inkább sérülne. Tehát nem szakmai, hanem az érzelmi szempontok kerülnek előtérbe.

Több órás szakmai érveléseken és nem százalékos igen-nem szavazatok mérlegelésével alakítjuk, ötvözzük egységessé álláspontjainkat a felvételekről való döntés folyamatában. Döntésünk bizonyos értelemben nagyon is szubjektív, hiszen benyomásainkon, érzéseinken is alapul. **A legfontosabb eldöntenünk azt, hogy kik azok, akikkel a stáb éveken keresztül dolgozni, "együttélni" tud, és problémáik megoldásának segítségével kompetensnek, valamint elkötelezettnek érzi-e magát.**

Úgy hisszük, hogy e személyes kapcsolattartáson alapuló, hosszú ismerkedési folyamat jobb és biztonságosabb döntéshelyzetet teremt számunkra bármilyen más megmértetésnél. Munkánk lényegi eleme a felvétel után is a személyközpontú segítő kapcsolat alakítása, és ezért felvételinket is ehhez próbáljuk igazítani, közelíteni. A stábtagek valójában emberi sorsokról döntenek ebben a helyzetben (bizonyos értelemben a magukéról is), és úgy tapasztaltuk, egy ilyen döntésben a felvételizőkkel kialakított kapcsolatunk a legnagyobb segítség. Az újonnan felvettek azok, akikért a Tanoda létrejött és működik, akiknek éppen azok a személyek adhatnak támogatást, akik itt dolgoznak, és akikkel azt közösen alakítjuk a továbbiakban

Melléklet:

A segítő személyével kapcsolatos elvárások

A segítő személyével kapcsolatos elvárások

Életviteli jellemzők:

büntetlen előéletű, nem kábítószer- vagy alkoholfüggő, politikai, vallási, módszertani irányzattól sem függ, képes a magánélet és a szakma szétválasztására, van jövőképe, értékrendje stabil.

Személyiségét alapvetően jellemző jegyek:

érzelmi elkötelezettség, őszinteség, hitelesség, empátia, az átlagosnál nagyobb tolerancia, alázat, nyitottság, érzékenység, fejlődőképesség, fegyelmezettség, önuralom, saját előítéletek kezelése, mértéktartás.

Személyközpontú gondolkodásmódjának meghatározó vonásai:

szerepetvezérelt (tudjon szeretetet adni és kapni), rugalmas helyzetfelismerés, perspektivikus szemléletmód, következetesség, fogékonyság, szellemi fiatalság, rugalmas szabálytartás, a szakmai tájékozottság igénye.

Elő- és továbbképzéssel fejleszthető jellemzők:

naprakész tárgyi tudás, önismeret, szervezőképesség, fejlett kommunikációs készség, fejlett kooperációs készség, konfliktusmegoldó technikák és segítő módszerek széles repertoárja, döntésképeség, saját korlátok pontos ismerete.

Önéletrajzírási szempontok

Kérjük, írd meg önéletrajzodat!

Feltétlenül írd meg benne:

CSALÁDODRÓL

- szüleid foglalkozásáról, iskolai végzettségéről, lakóhelyéről,
- testvéreidről (koruk, iskolai végzettségük, foglalkozásuk)

A családtagokkal való kapcsolatodról.

KÖRNYEZETEDRŐL

- lakóhelyedről, lakáskörülményeidről.

ISKOLÁIDRÓL

- hol, milyen eredménnyel végeztél iskoláidat,
- röviden a kikerülésed okairól
- érdeklődési területeidről, kedvenc tantárgyaidról.

JÖVŐVEL KAPCSOLATOS ELKÉPZELÉSEIDRŐL

- érettségi utáni terveidről,
- arról, hogy milyen pályát választanál.

Arról, hogy MIT VÁRSZ a Belvárosi Tanodától.

EZEN KÍVÜL BÁRMIT, amit fontosnak tartasz magadról.

Az önéletrajz végén tüntesd fel neved, születési helyed és idő, lakcímed, a pontos dátumot.

Önéletrajzodat szigorúan bizalmas dokumentumként kezeljük, a felvételiztető tanárokon kívül más nem tekinthet bele!

Köszönettel:

BTA NY/13

A Belvárosi Tanoda Nappali Tagozatának Alapszabályai

(ma már nem használatos, de tanulságos alkalmazható szabályzat)

- A Tanodába maximum három évig járhatsz.
- A Tanodában egyéni tanulási program szerint tanulsz, melyet segítő pároddal az alapszerződés megkötésekor dolgoztok ki és félévente újraértelmezték, módosíthatjátok.
- Eseti szerződéskötést bármely segítő-oktató vagy diák kezdeményezhet. Segítő párodnak szerződés kötéséről minden esetben tudnia kell.
- Egy adott ügyben a **harmadik szerződés** megszegése a Tanodából való kizárásodat jelenti.
- A Tanítás a műhelymunka időszakban 9 órakor kezdődik és 14.35-ig tart. A tanórákon a részvétel kötelező, melyet minden szaktanár tantárgyi követelményrendszere pontosít.
- Érkezz 8.30-ra az iskolába! Ha 8.45 után érkezel, segítő párod szerződést köt Veled.
- Hiányzásodat és késésedet minden esetben beszélj meg segítő pároddal.
- Ha 11 óra után érkezel, a tagozat-ügyeletes igazolatlan napra terjeszt fel. Az igazolatlan nap megadása a stábmegbeszélésen dől el.
- A konzultációs és vizsgaidőszakban iskolába érkezésedet egyéni órarended határozza meg. Ebben az időszakban indoklás nélküli hiányzásod már egy konzultációról vagy vizsgáról igazolatlan napra való felterjesztésed jelenti.
- A kötelező kirándulásokra és táborokra külön szabályrendszer vonatkozik, melyet a diákstábon beszélünk meg.
- A műhelymunka időszakban **havi egy szabadnapot** indoklás nélkül igénybe vehetsz. Szabadnapod felhasználását legkésőbb előző délután 14.30-ig kell bejelentened a stáb bármely tagjának. Szabadnapjaidat nem halmozhatod és nem ruházhatod át.
- 8 és 8.45 között telefonálhatsz az iskolába (118 6769), hogy bejelentsd, nem tudsz jönni, vagy késni fogsz. Hiányzásodat vagy késésedet indokolnod kell, és az ügyeletes dönti el, hogy azt elfogadja, vagy sem. Ebben az ügyben az üzenetrögzítő nem használható!

Melléklet

A Belvárosi Tanoda Nappali Tagozatának Alapszabályai

BTA NY/13.a.

Nappali Tagozat Alapszabályok/2

- Előzetes bejelentés nélküli hiányzásod igazolatlan napra való felterjesztést jelent.
- **Évi három igazolatlan nap** az iskolából való kizárásod jelenti.
- Tanulói jogviszonyod megszüntetését a stáb tagjai csak közösen dönthetik el. Természetesen e döntéshozatalon részt vehetsz.
- Dohányozni szünetekben az arra kijelölt helyeken - első emelet, lépcsőház - lehet.
- Verekedés, szándékos rongálás és szerencsejáték a Tanodában és bármely tanodás programon tilos. Ha ezt a szabályt megszeged, a stáb bármely tagja hazaküldhet és igazolatlan napra terjeszt fel. Szándékos rongálás esetén az okozott kárt meg kell térítened.
- Ha alkohol vagy kábítószer befolyása alatt állsz, a stáb bármely tagja hazaküldhet és igazolatlan napra terjeszthet fel.
- Alkoholt és kábítószer fogyasztani és árusítani a Tanoda működési helyén és idejében tilos! E szabály megszegése esetén a stáb bármely tagja hazaküldhet és igazolatlan napra terjeszt fel. A behozott alkoholt és kábítószer pedig megsemmisíti.
- A Tanodától könyvet, tankönyvet, video kazettát és technikai eszközöket anyagi felelősség terhe mellett kölcsönözhetsz.
- Köteles vagy betartani a Belvárosi Ifjúsági Ház szabályait (tűz- és munkavédelmi szabályzat, vagyonvédelmi előírás, házirend) és részt venni az erre vonatkozó oktatáson.
- Fenti szabályokat a klubfoglalkozások alkalmával is be kell tartanod!
- Jogod van a stábbal közös megbeszélést kérni, bármely számodra fontos ügyben.

A fenti szabályokban nem említett bármely ügyben a diákok és a segítő-oktatók eseti megállapodásai szabályoznak

a BTA stábja

Bp., 1995. aug. 21.

8.o. utáni középiskolák:

sorszám	int.neve, típus oszt.	érv.bizi	kimaradás oka
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

Betegségek, kórház, egyéb (ami a tanulmányok folyamatos végzését befolyásolta):

.....

Kitől hallott a BTA-ról? .....

Miért akar ide járni?

.....

Miben maradtak?.....

.....

.....

.....